Lietas Nr. C34027015
Lietas arhīva Nr. C-0270-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2015.gada 2.aprīlī

Saldus rajona tiesa,

tiesnese Selga Lapejeva rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņas apmēra grozīšanu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. C/ cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņas apmēra grozīšanu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka meita /pers. D/ dzīvo kopā ar prasītāju un viņa realizē ikdienas aizgādību, ikdienā nodrošina meitas labklājību, pērk visu nepieciešamo bērnudārzam. Ar 2015.gada septembri meita uzsāks skolas gaitas. Atbildētājs kontaktus ne ar meitu, ne prasītāju neuztur, tāpēc nav iespējams ar viņu vienoties par uzturlīdzekļu maksāšanu meitai. No 2012.gada sākuma uzturlīdzekļus meitas uzturam maksā Uzturlīdzekļu garantiju fonds, jo atbildētājs pēc noslēgtā izlīguma nosacījumiem, tas ir, uzturlīdzekļus 60,00 Ls apmērā ik mēnesi, nav maksājis.

Lūdz piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus 2008.gada 18.septembrī dzimušās meitas /pers. D/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai. Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu lūdz izpildīt nekavējoties.

Prasība celta uz Civillikuma 177., 179.panta un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" pamatiem.

Tiesas nosūtītos dokumentus atbildētājs /pers. B/ nav saņēmis un tie nosūtīti tiesai atpakaļ. Taču ņemot vērā to, ka tiesas dokumenti atbildētājam nosūtīti gan uz prasības pieteikumā norādīto, gan uz viņa deklarēto dzīvesvietas adresi, kur saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas nosacījumiem viņam ir pienākums būt sasniedzamam saziņā ar tiesu, prezumējams, ka tiesas nosūtītie dokumenti atbildētājam ir izsniegti un par lietas izskatīšanu viņam paziņots.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja rakstveida paskaidrojumi tiesā nav saņemti. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu izskatīt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas deklarētās dzīvesvietas adresi un atbildētāja prasības pieteikumā norādīto adresi un deklarēto dzīvesvietas adresi.

Motīvu daļa

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka /pers. A/ maza apmēra prasība par uzturlīdzekļu piedziņas apmēra grozīšanu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietā esošās dzimšanas apliecības kopijas (lietas 9.lapa) redzams, ka puses ir 2008.gada 18.septembrī dzimušās meitas /pers. D/ vecāki.

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa paredz, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Saldus rajona tiesas 2011.gada 30.augusta lēmumu apstiprināts prasītājas /pers. A/ un atbildētāja /pers. B/ pilnvarotās pārstāves izlīgums civillietā /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, saskaņā ar kuru /pers. B/ apņēmās maksāt par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus 2008.gada 18.septembrī dzimušās meitas /pers. D/ uzturam 60,00 Ls apmērā ik mēnesi līdz bērna pilngadībai (lietas 10.lapa).

Civillikuma 179.panta piektā daļa paredz, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkta nosacījumi, kas paredz katra vecāka pienākumu katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā, bet no 7 gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumiem Nr.734 izdarīti grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka no 2015.gada 1.janvāra valstī minimālā mēneša darba alga ir 360 *euro*. Līdz ar ko minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 90 *euro*, bet no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai ir attiecīgi 108 *euro* mēnesī.

Uzturdošanas pienākums ir absolūts, un likumdevējs Civillikuma 179.panta piektajā daļā nosakot vecāku pienākumu nodrošināt bērnam iztikas līdzekļus minimālajā apmērā, nav paredzējis vecāka atbrīvošanu no nepilngadīgā bērna uzturēšanas pienākuma gadījumā, ja vecāks nav to spējīgs pildīt.

Izvērtējot minēto un ņemot vērā šobrīd spēkā esošo likuma normu nosacījumus, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi 2008.gada 18.septembrī dzimušās meitas /pers. E/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par

bērnu uzturēšanu tulkojumu (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-556*), piedzenami no 2015.gada 15.janvāra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņas apmēra grozīšanu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta, 42.panta pirmās daļas, 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunkta, 35.panta pirmās daļas 6.punkta nosacījumiem no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 8,33 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu pusēm 7,49 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa par pamatotu un apmierināmu atzīst prasītājas lūgumu daļā par nekavējošas sprieduma izpildes noteikšanu tiesas sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu, jo šādu iespēju paredz Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņas apmēra grozīšanu apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus 2008.gada 18.septembrī dzimušās meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2015.gada 15.janvāri līdz bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanai, un 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanu līdz bērna 18 (astoņpadsmit) gadu vecuma sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 8,33 EUR (astoņus *euro* 33 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,49 EUR (septiņus *euro* 49 centus).

Noteikt /pers. B/ tiesas sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 2.aprīlī.

Tiesnese S. Lapejeva